

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 40/2012

Μεταξύ:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ «CYBARCO LTD & A. ARISTOTELOUS CONSTRUCTION LTD»

Αιτούντων

v.

ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
Νίκος Πιπτοκοπίτης, Μέλος
Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος
Κυριάκος Συρίμης, Μέλος

Αιτούντες:

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ «CYBARCO LTD & A. ARISTOTELOUS
CONSTRUCTION LTD»

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Κάτια Κακουλλή, Δικηγόρο
2. Μάριο Αγιομαμίτη, Δικηγόρο
3. Λήδα Κωνσταντίνου, Ασκούμενη Δικηγόρο
4. Βαρνάβα Λάμπρου, Εκπρόσωπο αιτούσας Κοινοπραξίας
5. Άριστο Αριστοτέλους, Εκπρόσωπο αιτούσας Κοινοπραξίας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Πόλυ Πολυβίου, Δικηγόρο
2. Μαρία Αντωνίου, Δικηγόρο
3. Έλενα Δαμιανού, Δικηγόρο
4. Χρυστάλλα Baldwin, Επιμετρητή Ποσοτήτων
5. Μαρία Ιωάννου, Ανώτερο Γραμματειακό Λειτουργό

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 8 Νοεμβρίου, 2012

ΑΠΟΦΑΣΗ

A. Με την παρούσα Προσφυγή, η Κοινοπραξία «Cybarco Ltd & A. Aristotelous Construction Ltd» (στο εξής οι «Αιτητές»), στρέφεται εναντίον της απόφασης του Δήμου Λευκωσίας (στο εξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), να απορρίψει την προσφορά της στα πλαίσια του Διαγωνισμού με αριθμό 7/2012 και αντικείμενο την *«Ανάπλαση Τμήματος της Περιοχής Ταχτ-Ελ-Καλέ στην εντός των τειχών Λευκωσία, συντήρηση/ αποκατάσταση όψεων και ανάπλαση δρόμων-υπογειοποίηση δικτύων κοινής ωφελείας, Φάση Β'»* και να κατακυρώσει το διαγωνισμό στην Κοινοπραξία «Kedris Construction Ltd & A.M. Andronikou Ltd» (στο εξής η «επιτυχούσα»).

B. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Η Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε τον πιο πάνω ανοικτό διαγωνισμό μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος δημοσίων συμβάσεων e-procurement στις 6.4.2012 με κριτήριο τη χαμηλότερη τιμή.
2. Υπέβαλαν προσφορά έξι οικονομικοί φορείς ανάμεσα στους οποίους και οι Αιτητές. Η Επιτροπή Αξιολόγησης, με βάση την έκθεση της ημερομηνίας 25.5.2012, εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών και την κατακύρωση του διαγωνισμού στην επιτυχούσα, ως τον προσφοροδότη με τη χαμηλότερη εντός προδιαγραφών προσφορά.
3. Η Επιτροπή Προσφορών σε συνεδρία της την 11.6.2012, αφού συμφώνησε με την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης για κατακύρωση του διαγωνισμού στην επιτυχούσα, αποφάσισε να τη διαβιβάσει στο Συμβούλιο Προσφορών.
4. Το Συμβούλιο Προσφορών του Δήμου Λευκωσίας σε συνεδρία στις 21.6.2012, αποφάσισε να υιοθετήσει την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης και της Επιτροπής Προσφορών και να κατακυρώσει τον υπό εξέταση διαγωνισμό στην επιτυχούσα για το ποσό των €1.727.662,00 πλέον Φ.Π.Α.

5. Η Αναθέτουσα Αρχή με επιστολή της ημερομηνίας 27.6.2012 ενημέρωσε τους Αιτητές για την κατακύρωση του διαγωνισμού στην Επιτυχούσα και τους πληροφόρησε ότι ο λόγος απόρριψης της προσφοράς τους ήταν ότι τα έργα που δήλωσαν δεν αφορούν τη συντήρηση/αποκατάσταση υφιστάμενης παραδοσιακής οικοδομής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 3.3.8.α.ii του Τόμου Α των εγγράφων του διαγωνισμού.

6. Την 12.7.2012 οι Αιτητές καταχώρησαν την παρούσα Προσφυγή και στις 17.7.2012 η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών αποφάσισε τη χορήγηση προσωρινών μέτρων για αναστολή της διαδικασίας ανάθεσης ή της εκτέλεσης πράξης ή απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής ή της υπογραφής της σύμβασης, του διαγωνισμού 7/2012, μέχρι την έκδοση τελικής απόφασης επί της παρούσας προσφυγής.

Γ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΙΤΗΤΩΝ

Κατά την ενώπιον μας διαδικασία οι Αιτητές παράθεσαν τους πιο κάτω λόγους ακύρωσης της προσβαλλόμενης απόφασης:

Αναφερόμενοι στον όρο 3.3.8.α ii του Τόμου Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού, υποστήριξαν ότι δεν προκύπτει από την έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης να διενεργήθηκε δέουσα εξέταση των έργων που δήλωσαν για σκοπούς συμμόρφωσης με τον πιο πάνω όρο. Ειδικότερα, οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι η Αναθέτουσα Αρχή εσφαλμένα δεν έκανε χρήση του δικαιώματος της να υποβάλει διευκρινιστικές ερωτήσεις, δεδομένου μάλιστα ότι η προσφερόμενη από αυτούς τιμή ήταν η χαμηλότερη, παραβιάζοντας έτσι τις αρχές χρηστής διοίκησης.

Επιπλέον, οι Αιτητές ανέφεραν ότι η απουσία δέουσας έρευνας εκτείνεται και στην αξιολόγηση της προσφοράς της επιτυχούσας, καθότι όπως ισχυρίζονται, δεν υπάρχει στην έκθεση της Επιτροπής Αξιολόγησης οποιαδήποτε αναφορά στα έργα που υπέβαλε η επιτυχούσα και πώς αυτά αξιολογήθηκαν, παρά μόνο ότι η προσφορά της ανταποκρίνεται στους όρους του διαγωνισμού. Σύμφωνα με τους Αιτητές τα έργα που υποβλήθηκαν στα πλαίσια της προσφοράς της επιτυχούσας δεν συνοδεύονται από τα

αναγκαία υπογεγραμμένα πιστοποιητικά και περιληπτική περιγραφή τους, γεγονός που τεκμηριώνει τον ισχυρισμό τους για έλλειψη δέουσας έρευνας. Επίσης, ενώ η Επιτροπή εξέτασε την φύση των έργων ουδόλως την απασχόλησε το ζήτημα της αξίας τους που αποτελεί προϋπόθεση συμμόρφωσης με τον όρο 3.3.8.α ii του Τόμου Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

Στη συνέχεια οι Αιτητές υποστήριξαν ότι υπάρχει μεγάλη ασάφεια αναφορικά με την έννοια «*παραδοσιακή οικοδομή*», η οποία δεν ερμηνεύεται περαιτέρω στα έγγραφα του διαγωνισμού. Παρέπεμψαν στον Τομέα Συντήρησης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και συγκεκριμένα, στο «*Σχέδιο παροχής επιχορηγήσεων του κόστους ανέγερσης/επιδιόρθωσης οικοδομών σε περίπτωση που αυτές επηρεάζονται από τους όρους που απαιτούν τη χρήση συγκεκριμένων παραδοσιακών υλικών*» όπου αναφέρεται ότι Παραδοσιακά Υλικά είναι:

«συγκεκριμένα παραδοσιακά υλικά, όπως πέτρα της περιοχής για εξωτερικές τοιχοποιίες και τοίχους αντιστήριξης, ξύλο στα κουφώματα και τα τελειώματα στέγης, οπτόπλινθοι/ωμόπλινθοι σε επιδιόρθωση εξωτερικών τοίχων, πήλινα κεραμίδια σε αντικατάσταση στέγης από τσίγκους και να αποκρύβονται ντεπόζιτα νερού του ηλιακού θερμοσίφωνα».

Οι Αιτητές υποστήριξαν ότι και τα τρία έργα, τα οποία υπέβαλαν στην προσφορά τους («*Ανάπλαση παραδοσιακού πυρήνα Περιστερώννας*», «*Μετατροπή Time Elevator σε αίθουσα πολλαπλής χρήσης*» και «*Ανακαίνιση και αντισεισμική αναβάθμιση του Junior School*») είναι παραδοσιακές οικοδομές, καθώς σε αυτά έχουν χρησιμοποιηθεί παραδοσιακά υλικά και άρα με βάση τα πιο πάνω πληρούν αυτήν την προϋπόθεση. Εν πάση περιπτώσει ανέφεραν, επικαλούμενοι αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου Επικρατείας, όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης θα πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού.

Σύμφωνα με τους Αιτητές, η παράλειψη της Αναθέτουσας Αρχής να προσδιορίσει ρητά την έννοια «*παραδοσιακή οικοδομή*» συνιστά παραβίαση της αρχής της διαφάνειας εφόσον επέτρεψε την εκ των υστέρων αυθαίρετη ερμηνεία της.

Περαιτέρω οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι η Αναθέτουσα Αρχή παρουσιάζει αντιφατική συμπεριφορά καθότι σε προηγούμενο διαγωνισμό έκρινε ότι το έργο «*Ανακαίνιση και αντισεισμική αναβάθμιση του Junior School*» πληρούσε πανομοιότυπο όρο και κατακύρωσε τον εν λόγω διαγωνισμό στην εταιρεία A. ARISTOTELOUS CONSTRUCTION LTD που αποτελεί το ένα από τα δύο μέρη της Κοινοπραξίας των Αιτητών. Συνεπώς, ανέφεραν, η απόφαση για απόρριψη της προσφοράς τους είναι εξαιρετικά φτωχή, διάτρητη και αναδύει τον ασυνεπή και αντιφατικό τρόπο με τον οποίο ενήργησε η Αναθέτουσα Αρχή στην παρούσα περίπτωση.

Όσον αφορά στην προσφορά της επιτυχούσας, οι Αιτητές υποστήριξαν ότι αυτή παρουσιάζει τις ακόλουθες αποκλίσεις από τους όρους του διαγωνισμού:

Η πρώτη απόκλιση σύμφωνα με τους Αιτητές είναι ότι κατά παράβαση του ουσιώδους όρου 5.5.5 του Τόμου Α' των Εγγράφων του Διαγωνισμού δεν είναι μονογραμμένη η κάθε σελίδα της προσφοράς από τον Προσφέροντα ή τον Εκπρόσωπό του, γεγονός που καθιστά άκυρη την προσφορά.

Η δεύτερη απόκλιση που εντόπισαν οι Αιτητές είναι ότι το Έντυπο Δήλωσης Προσφοροδότη σε Θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία υπογράφηκε μόνο από την επιτυχούσα Κοινοπραξία και όχι από το κάθε μέρος της χωριστά, γεγονός το οποίο συνιστά ουσιώδη παράβαση αφ' ης στιγμής η Κοινοπραξία δεν έχει ακόμα συσταθεί και ως εκ τούτου δεν αποτελεί ξεχωριστή νομική προσωπικότητα. Επομένως, είναι ισχυρισμός των Αιτητών ότι η σχετική Δήλωση έχει γίνει ουσιαστικά από ανύπαρκτο πρόσωπο.

Περαιτέρω, επεσήμαναν ότι την προσφορά υπογράφει εκ μέρους της επιτυχούσας Κοινοπραξίας η κα Κωνσταντία Χαραλάμπους. Ωστόσο στο Συμφωνητικό Συνεργασίας Κοινοπραξίας δεν ορίζεται ο εκπρόσωπος της κοινοπραξίας, κατά παράβαση του όρου 5.6.1 β ii του Τόμου Α' των Εγγράφων του Διαγωνισμού. Οι Αιτητές υποστήριξαν ότι η ύπαρξη και μόνο πληρεξουσίου ημερομηνίας 2.5.2012 που υπογράφουν δύο πρόσωπα από τις δύο εταιρείες που ορίζει την κα Κωνσταντία Χαραλάμπους ως εκπρόσωπο της επιτυχούσας Κοινοπραξίας, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ότι

υποκαθιστά την ρητή υποχρέωση για προσδιορισμό του Εκπροσώπου της κοινοπραξίας στο Συμφωνητικό Συνεργασίας.

Αναφορικά με την Kedris Construction Ltd, οι Αιτητές ισχυρίστηκαν ότι υπάρχει μια εξουσιοδότηση χωρίς ημερομηνία που υπογράφεται από τους Διευθυντές της εταιρείας, η οποία όμως δεν δίνει δικαίωμα στην κα Κωνσταντία Χαραλάμπους να εξουσιοδοτεί τον εαυτό της για να εκπροσωπεί την εταιρεία σε Κοινοπραξία και να ορίζει εκπροσώπους σε Κοινοπραξία που δυνατό να συμμετέχει η εταιρεία ή/και να υπογράφει έγγραφα μιας τέτοιας Κοινοπραξίας . Το μόνο που την εξουσιοδοτεί είναι να υπογράφει έντυπα υποβολής προσφοράς για έργα που δυνατό να εκτελέσει η εταιρεία Kedris Construction Ltd. Περαιτέρω δεν υπάρχει απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Kedris Construction Ltd για να συγκροτήσει Κοινοπραξία με την Α.Μ. Ανδρονίκου Ltd και για την υποβολή προσφοράς για το επίδικο έργο.

Τέλος, σε ότι αφορά την Α.Μ. Ανδρονίκου Ltd αναφέρθηκε από τους Αιτητές ότι υπάρχει πρακτικό ημερομηνίας 23.2.2010 του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο να εξουσιοδοτείται ο κος Ανδρόνικος Μ. Ανδρονίκου ως Γενικός Πληρεξούσιος Αντιπρόσωπος της εταιρείας. Δεν υπάρχει όμως ρητή αναφορά σε δικαίωμα του κος Ανδρόνικου Μ. Ανδρονίκου να συγκροτεί Κοινοπραξία ή/και να εξουσιοδοτεί άλλα πρόσωπα να εκπροσωπούν την εταιρεία σε Κοινοπραξία και να ορίζει εκπροσώπους σε Κοινοπραξία που δυνατό να συμμετέχει η εταιρεία ή/και να υπογράφει έγγραφα μιας τέτοιας Κοινοπραξίας. Περαιτέρω δεν υπάρχει απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Μ. Ανδρονίκου Ltd για να συγκροτήσει Κοινοπραξία με την Kedris Construction Ltd και για την υποβολή προσφοράς για το επίδικο έργο.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ

Η Αναθέτουσα Αρχή απέρριψε όλους τους ισχυρισμούς των Αιτητών αναφέροντας τα ακόλουθα:

Αναφορικά με τον όρο 3.3.8.α ii του Τόμου Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού, επεσήμανε ότι οι Αιτητές κωλύονται να προβάλλουν ισχυρισμούς εναντίον

οποιοδήποτε όρου εφόσον υπέβαλαν προσφορά χωρίς οποιαδήποτε επιφύλαξη. Προς υποστήριξη της θέσης της επικαλέστηκε τις πρόνοιες του όρου 3.2.1 του τόμου Α των εγγράφων του διαγωνισμού, καθώς και το δόγμα της επιδοκιμασίας και αποδοκιμασίας.

Περαιτέρω η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι οι Αιτητές είχαν την δυνατότητα δυνάμει του όρου 4.3.1 των εγγράφων του διαγωνισμού να ζητήσουν διευκρινίσεις εφόσον θεωρούσαν ότι υπήρχε ασάφεια στους όρους, επισημαίνοντας παράλληλα ότι ο όρος 7.1 παρέχει τη δυνατότητα και όχι την υποχρέωση στην Αναθέτουσα Αρχή να αναζητήσει διευκρινίσεις εκεί όπου κρίνει ότι αυτό είναι αναγκαίο.

Απαντώντας στους ισχυρισμούς των Αιτητών για απουσία δέουσας έρευνας σε σχέση με την προσφορά της επιτυχούσας, η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι από την προσφορά της επιτυχούσας και ειδικότερα το Παράρτημα 6, προκύπτει σαφώς ότι τα έργα που πληρούν την ελάχιστη χρηματική αξία που απαιτεί ο όρος 3.3.8.α ii είναι οι διατηρητέες οικοδομές των Πάνου Ναζίρη και Λούη Χριστοφίδη. Δεδομένου ότι από τους όρους του διαγωνισμού δεν απαιτείτο η περαιτέρω πιστοποίηση του κόστους των υποβληθέντων έργων, η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι ορθά έκρινε πως η προσφορά της επιτυχούσας ικανοποιούσε τις απαιτήσεις του πιο πάνω όρου. Παράλληλα σημείωσε ότι οι άδειες οικοδομής και τα πιστοποιητικά τελικής έγκρισης των πιο πάνω διατηρητέων οικοδομών εκδίδονται από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Λευκωσίας, η οποία πριν την έκδοση εξετάζει τις οικοδομές σε συνάρτηση με τις Υπηρεσίες Διατήρησης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Αναφορικά με την παράλειψη της επιτυχούσας να αναγράψει περιληπτική περιγραφή των έργων, η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι δεν πρόκειται για αποφασιστικής σημασίας ζήτημα και ως εκ τούτου δεν επηρεάζει με οποιοδήποτε τρόπο τη νομιμότητα της απόφασής της.

Όσον αφορά στην έννοια του όρου «*παραδοσιακή οικοδομή*» η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι οι Αιτητές όπως και οι υπόλοιποι προσφοροδότες είχαν παροτρυνθεί με τον όρο 3.5.1 των εγγράφων του διαγωνισμού, να επιθεωρήσουν το εργοτάξιο ούτως ώστε να κατανοήσουν καλύτερα την έννοια της «*παραδοσιακής οικοδομής*», προσθέτοντας

ότι οι Αιτητές παρέλειψαν να ζητήσουν διευκρινίσεις στο κατάλληλο στάδιο παρά το γεγονός ότι είχαν δικαίωμα να το πράξουν. Σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή, η αναφορά στον όρο «*παραδοσιακά υλικά*» που έγινε από τους Αιτητές είναι παραπλανητική καθότι οι δύο όροι δεν ταυτίζονται. Είναι, ανέφερε, δυνατό να χρησιμοποιηθούν παραδοσιακά υλικά σε σύγχρονες οικοδομές οι οποίες δεν μπορούν να χαρακτηριστούν παραδοσιακές.

Παραπέμποντας στα όσα αναγράφονται σε σχέση με την προσφορά των Αιτητών στην Έκθεση Αξιολόγησης η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι έχει διεξάγει όλη την αναγκαία έρευνα, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ενώπιον της στοιχεία. Απορρίπτοντας ως αβάσιμο τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι σε προηγούμενο διαγωνισμό το έργο «*Ανακαίνιση και αντισεισμική αναβάθμιση του Junior School*» κρίθηκε ότι πληρούσε πανομοιότυπο όρο, η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι το εν λόγω έργο δεν είχε ληφθεί υπόψη λόγω του χαμηλού ποσοστού συμπλήρωσης του και προς υποστήριξη της θέσης της προσκόμισε τα απαραίτητα πιστοποιητικά. Εν πάση περιπτώσει ανέφεραν, θα ήταν παράλογο η διοίκηση να δεσμεύεται από την κρίση της σε προηγούμενους διαγωνισμούς, εφόσον ο κάθε ένας αποτελεί ξεχωριστή περίπτωση και εξετάζεται με βάση τους δικούς του όρους και έγγραφα.

Αναφορικά με την κατ' ισχυρισμό των Αιτητών έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης, η Αναθέτουσα Αρχή παρέπεμψε σε σχετική νομολογία και κατέληξε ότι είναι προφανές από το σώμα και μόνο της προσβαλλόμενης πράξης ότι προκύπτουν η επάρκεια και η σαφήνεια της αιτιολογίας.

Στη συνέχεια η Αναθέτουσα Αρχή αναφέρθηκε στην προσφορά της επιτυχούσας, απορρίπτοντας κατηγορηματικά στο σύνολο τους όλους τους ισχυρισμούς για παραβίαση ουσιωδών όρων του διαγωνισμού. Ειδικότερα, υποστήριξε ότι η παράλειψη μονογραφής δεν ήταν ουσιώδης εφόσον το πρωτότυπο της προσφοράς ήταν δεμένο με σχοινί και βουλοκέρι. Επίσης επεσήμανε ότι ο όρος 5.6.1.κ αναφορικά με τη δήλωση σε θέματα ασφάλειας και υγείας επιβάλλει υποχρέωση στον προσφέροντα και δεν απαιτείται υπογραφή από κάθε μέλος της Κοινοπραξίας όπως απαιτούν άλλοι όροι.

Τέλος, υπέδειξε ότι ο όρος 3.3.3 δεν απαιτεί τη σύσταση νομικού προσώπου από τις κοινοπραξίες για την υποβολή προσφοράς.

Ε. Αφού ακούσαμε τις θέσεις των δυο πλευρών και κατόπιν μελέτης των σχετικών στοιχείων του Διοικητικού Φακέλου της υπόθεσης καταλήγουμε στα ακόλουθα:

Με την παρούσα Προσφυγή οι Αιτητές αμφισβητούν τη νομιμότητα της απόρριψης της προσφοράς τους από την Αναθέτουσα Αρχή, καθώς και τη νομιμότητα της απόφασης για κατακύρωση του υπό εξέταση διαγωνισμού στην επιτυχούσα. Επισημαίνουμε ότι η προσφορά των Αιτητών απορρίφθηκε επειδή τα έργα που δήλωσαν δεν αφορούσαν την συντήρηση/αποκατάσταση υφιστάμενης παραδοσιακής οικοδομής σύμφωνα με τις απαιτήσεις του όρου 3.3.8.α.ii ο οποίος ορίζει ότι για εκπλήρωση της Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας ο Προσφέρων θα πρέπει:

«Κατά τα τελευταία πέντε (5) χρόνια να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον ένα οικοδομικό έργο παρόμοιας φύσης με το παρόν οικοδομικό μέρος του έργου αξίας τουλάχιστον €900.000,00 ή τουλάχιστον δύο οικοδομικά έργα παρόμοιας φύσης με το παρόν οικοδομικό μέρος του έργου αξίας τουλάχιστον €500.000,00 το κάθε ένα. «Παρόμοιας Φύσης» οικοδομικά έργα εννοούνται έργα που αφορούν συντήρηση/αποκατάσταση υφιστάμενης παραδοσιακής οικοδομής. Η έννοια «συμπλήρωση» σημαίνει κατά 80%.»

Οι Αιτητές έχουν εν πρώτοις ισχυριστεί ότι η έννοια της «παραδοσιακής οικοδομής» δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια στα έγγραφα του διαγωνισμού, γεγονός που επιτρέπει στην Αναθέτουσα Αρχή να αποδώσει αυθαίρετη ερμηνεία κατά παράβαση της αρχής της διαφάνειας. Ωστόσο, οι Αιτητές δεν έδωσαν οποιαδήποτε πειστική απάντηση ως προς το γιατί δεν ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις στο κατάλληλο στάδιο του διαγωνισμού, αλλά κατά τη δευτερολογία τους υποστήριξαν ότι ενήργησαν επί τη βάση της ερμηνείας του όρου από την Αναθέτουσα Αρχή στα πλαίσια προηγούμενου διαγωνισμού που αφορούσε το έργο «*Junior School*». Από την άλλη, η Αναθέτουσα Αρχή ισχυρίστηκε ότι το εν λόγω έργο ουδέποτε κρίθηκε από την ίδια ότι ικανοποιούσε τον επίδικο όρο ή πανομοιότυπο του.

Είναι πάγια νομολογημένο ότι το δόγμα της επιδοκίμασας και αποδοκίμασας δεν επιτρέπει την εκ των υστέρων αμφισβήτηση όρων από Προσφοροδότες οι οποίοι έχουν υποβάλει ανεπιφύλακτα προσφορά στα πλαίσια διαγωνισμού. Γι' αυτό άλλωστε προβλέπεται και η διαδικασία υποβολής ερωτημάτων και αναζήτησης διευκρινίσεων πριν από την τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών, ούτως ώστε να διευκρινίζονται τυχόν ασάφειες που περιλαμβάνονται στα συνήθως πολυσέλιδα έγγραφα ενός διαγωνισμού. Κατά συνέπεια, η παράλειψη αναζήτησης διευκρινίσεων εμποδίζει τους Αιτητές να προβάλλουν ισχυρισμούς αναφορικά με την ανεπαρκή σαφήνεια του όρου.

Πέραν τούτου όμως, οι Αιτητές ισχυρίζονται ότι η Αναθέτουσα Αρχή καταχράστηκε την απουσία ρητής ερμηνείας του όρου «*παραδοσιακή οικοδομή*» για να προσδώσει τη δική της αυθαίρετη ερμηνεία. Σημειώνουμε ότι κατά τον αναθεωρητικό έλεγχο δεν προβαίνουμε σε πρωτογενή ερμηνεία τεχνικής ορολογίας αλλά περιοριζόμαστε σε έλεγχο της νομιμότητας της ερμηνείας που δίνει η Αναθέτουσα Αρχή. Δηλαδή αυτό που θα πρέπει η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών να εξετάσει είναι το αν η ερμηνεία που έδωσε στην «*παραδοσιακή οικοδομή*» η Αναθέτουσα Αρχή ήταν εύλογη. Οι παραπομπές των Αιτητών στην ερμηνεία του τεχνικού όρου «*παραδοσιακά υλικά*» δεν μπορούν να υποβοηθήσουν το έργο μας, δεδομένου ότι πρόκειται για τεχνικό ζήτημα και δεν μπορούμε να αμφισβητήσουμε τη θέση της Αναθέτουσας Αρχής ότι οι δύο αυτοί τεχνικοί όροι δεν ταυτίζονται.

Στην έκθεση της η Επιτροπή Αξιολόγησης σημειώνει για την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των Αιτητών τα ακόλουθα:

«Ο Προσφέρων έχει δηλώσει στην προσφορά του αριθμό έργων τα οποία έχουν συμπληρωθεί ή βρίσκονται στο στάδιο κατασκευής. Τα έργα που δηλώνονται δεν πληρούν την πιο πάνω προϋπόθεση. Για κάποια από τα έργα, τα οποία θεωρούμε ότι χρήζουν επεξήγησης σημειώνουμε τα ακόλουθα:

- i. Το Έργο «Ανάπλαση Παραδοσιακού Πυρήνα Περιστερώννας» περιλαμβάνει εκτός της ανακατασκευής της πλατείας και των δρόμων, την ανακαίνιση κτιρίου το οποίο δεν είναι υφιστάμενη παραδοσιακή οικοδομή.*
- ii. Το Έργο «Μετατροπή "Time Elevator" σε αίθουσα πολλαπλής χρήσης (Λεμεσός)» περιλαμβάνει μετατροπή της αίθουσας «Μηχανή του Χρόνου» σε*

- αίθουσα δεξιώσεων και γραφείων, ανακαίνιση του χώρου του εστιατορίου και επιδιόρθωση της στέγης. Επίσης περιλαμβάνει ανακαίνιση των Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων. Οι εργασίες δεν αφορούν στη συντήρηση/αποκατάσταση υφιστάμενης παραδοσιακής οικοδομής.
- iii. Το Έργο «the Junior School Nicosia» περιλαμβάνει εργασίες αντισεισμικής αναβάθμισης, ανακαίνιση και επέκταση του σχολείου «The Junior School» στη Λευκωσία. Το κτίριο δεν είναι υφιστάμενη παραδοσιακή οικοδομή.
- iv. Το Έργο «Ανάπλαση περιοχής Δυτικά της Λήδρας, Φάση Α'» περιλαμβάνει αποκατάσταση δρόμων, υπογειοποίηση δικτύων κοινής ωφελείας, συντήρηση/αποκατάσταση όψεων παραδοσιακών και μη παραδοσιακών οικοδομών. Τα Έγγραφα Διαγωνισμού αναφέρουν ότι η έννοια «συμπλήρωση» σημαίνει κατά 80% μέχρι την ημερομηνία υποβολής των προσφορών. Η συμπλήρωση του έργου είναι περίπου 50% < του 80%. Η αξία των εργασιών συντήρησης/αποκατάστασης των όψεων των υφιστάμενων παραδοσιακών οικοδομών που έχουν εκτελεστεί είναι μικρότερη των €500.000,00.»

Από τα πιο πάνω διαπιστώνουμε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης διερεύνησε και μελέτησε τα έργα που υπέβαλαν οι Αιτητές για τεκμηρίωση της τεχνικής και επαγγελματικής τους ικανότητας και έχει αιτιολογήσει επαρκώς το εύρημα της για απόκλιση της προσφοράς των Αιτητών από τον ουσιώδη όρο 3.3.8.α.ii. Όπως έχει ήδη αναφερθεί εφόσον η απόφαση για το αν πρόκειται για «*παραδοσιακή οικοδομή*» αποτελεί ζήτημα τεχνικής φύσης, ο έλεγχος περιορίζεται σε κρίση αν η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής είναι επιτρεπτή ή όχι. Επομένως, οποιαδήποτε παρέμβαση μας μπορεί να γίνει μόνο αν διαπιστώσουμε ότι «*συντρέχει πλάνη περί τα πράγματα, κακή χρήση διακριτικής εξουσίας ή προκύπτει έλλειψη αιτιολογίας*» (βλ. Ράφτης ν. Κυπριακής Δημοκρατίας κ.α. (2002) 3 Α.Α.Δ. 345, 361). Δεδομένου ότι η αιτιολογία αναφορικά με τους λόγους που δεν γίνονται αποδεκτά τα έργα που υπέβαλαν οι Αιτητές κρίνεται επαρκής, προχωρούμε να εξετάσουμε τον ισχυρισμό τους για αντιφατική συμπεριφορά της διοίκησης σε σχέση με προηγούμενο διαγωνισμό.

Από τα στοιχεία που προσκόμισε ενώπιον μας η Αναθέτουσα Αρχή επιβεβαιώνεται ο ισχυρισμός της ότι το έργο αντισεισμικής αναβάθμισης του Junior School δεν μπορούσε να ληφθεί υπόψη στα πλαίσια του προηγούμενου διαγωνισμού που οι Αιτητές επικαλέστηκαν, καθότι τότε το ποσοστό συμπλήρωσης του έργου ήταν πολύ χαμηλότερο του 80%. Επομένως απορρίπτεται ως αβάσιμος ο ισχυρισμός των Αιτητών για αντιφατική συμπεριφορά της Αναθέτουσας Αρχής.

Ενόψει όλων των πιο πάνω, απορρίπτουμε τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να απορρίψει την προσφορά τους ως μη ανταποκρινόμενη σε ουσιώδη όρο του διαγωνισμού είναι εσφαλμένη. Με αυτά τα δεδομένα δεν προχωρούμε να εξετάσουμε τους λόγους ακύρωσης που αφορούν την εγκυρότητα της προσφοράς της επιτυχούσας πλην του ισχυρισμού που σχετίζεται με τον όρο 3.3.8.α.ii. Όπως έχει καθιερωθεί νομολογιακά, λόγοι ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών επιβάλλουν όπως η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών εξετάζει τους λόγους ακύρωσης που προβάλλουν οι Αιτητές σε σχέση με την προσφορά του επιτυχόντα προσφοροδότη, ακόμα και αν οι πρώτοι έχουν κριθεί εκτός προδιαγραφών από την Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, εφόσον οι λόγοι αυτοί συνδέονται με τους λόγους αποκλεισμού των Αιτητών. Σχετική είναι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερομηνίας 4.7.2011 στην Υπόθεση Αρ. 75/2010 ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛ.ΝΙ.Α ΚΟΚΚΙΝΟΣ LTD ν. ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ.

Στην παρούσα υπόθεση παρατηρούμε ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης αναφορικά με την προσφορά της επιτυχούσας κατέγραψε στην έκθεση της τα ακόλουθα:

«Ο Προσφέρων έχει υποβάλει Προσφορά η οποία ανταποκρίνεται ουσιαστικά στις απαιτήσεις των Εγγράφων Διαγωνισμού.»

Επίσης στον συγκριτικό κατάλογο εγκυρότητας/πληρότητας των προσφορών που αξιολογήθηκαν και που περιλαμβάνεται στην Έκθεση Αξιολόγησης, δεν καταγράφονται οποιεσδήποτε παρατηρήσεις αναφορικά με την προσφορά της επιτυχούσας στη σχετική στήλη.

Από τα πιο πάνω δεδομένα καθίσταται φανερό η παντελής έλλειψη αιτιολογίας.

Παρά το γεγονός ότι κατά την ενώπιον μας διαδικασία η Αναθέτουσα Αρχή ανέφερε ότι οι άδειες οικοδομής και τα πιστοποιητικά τελικής έγκρισης των έργων που δήλωσε η επιτυχούσα εκδόθηκαν από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου Λευκωσίας, η οποία πριν την έκδοση τους εξέτασε τις οικοδομές αυτές, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Διατήρησης του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι αυτά δεν καταγράφονται στην έκθεση αξιολόγησης. Μια απόφαση θα

πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη. Σημειώνουμε ότι η απαίτηση για αιτιολογία δεν περιορίζεται στους λόγους απόρριψης μιας προσφοράς αλλά εκτείνεται και στους λόγους αποδοχής της προσφοράς του επιτυχόντα προσφοροδότη. Είναι σαφές ότι ως θέμα χρηστής διοίκησης έναντι όλων των προσφοροδοτών η Αναθέτουσα Αρχή είχε καθήκον να καταγράψει ξεκάθαρα τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η προσφορά του συγκεκριμένου οικονομικού φορέα ανταποκρίνεται ουσιωδώς στους όρους του διαγωνισμού και δη γιατί αποδέχθηκε τα αναφερόμενα στην προσφορά του έργα, ιδιαίτερα όταν δεν δίνεται οποιαδήποτε άλλη πληροφορία για τα έργα αυτά από τον ίδιο τον προσφοροδότη. Κρίνουμε συνεπώς ότι ελλείπει η αναγκαία αιτιολογία και οποιεσδήποτε εκ των υστέρων αναφορές της Αναθέτουσας Αρχής κατά την ενώπιον μας διαδικασία δεν μπορούν να θεραπεύσουν το γεγονός αυτό.

Ενόψει όλων των πιο πάνω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να απορρίψει την προσφορά των Αιτητών επικυρώνεται, η δε απόφαση της να κατακυρώσει το διαγωνισμό στην επιτυχούσα ακυρώνεται.